Fylkesmannen i Buskerud

Vår dato: 11.07.2017
Vår referanse: 2017/1837
Arkivnr.: 432.4
Deres referanse:

Saksbehandler: Linn Myrvold

Innvalgstelefon: 32266968

Torstein Fjeld

Brevet er sendt per e-post til: *torstein.fjeld@lovenskiold.no*, *servicetorget@ringerike.kommune.no*, *fmoppost@fylkesmannen.no*

Søknad om tillatelse til hogst/rydding av vegetasjon og vedlikeholdsarbeid på bygninger på Spålsetra samt motorisert ferdsel for å transportere materialer i Spålen-Katnosa naturreservat.

Løvenskiold-Vækerø har søkt om tillatelse til å rydde trær/vegetasjon og om å bruke elgtrekker innenfor Spålen – Katnosa naturreservat. Formålet med tiltakene er å hindre gjengroing og å frakte inn materialer til vedlikehold av Spålsetra. Kjøringen skal gå langs etablert traktorveg/sti. Fylkesmannen gir tillatelse til rydding av trær/vegetasjon og kjøring med elgtrekker på spesielle vilkår. Det er klagerett på dette vedtaket til Miljødirektoratet.

Bakgrunn

Løvenskiold-Vækerø COL ved Torstein Fjeld søker om tillatelse til å felle trær på tunet på Spålsetra og til å rydde kantsoner mot setervollen. Bakgrunnen for søknaden er at trærne kan skade bygningen enten på grunn av vindfall og/eller groing på bygningene. Dette gjør at bygningene kan bli utsatt for mugg og grønskedannelser med dertil tilhørende råte-problematikk. Rydding av kantsoner er for å opprettholde preget av setervoll slik det i sin tid var. I tillegg skal det gjennomføres vedlikeholdsarbeid på Spålsætra. Det har gått råte i to bunnstokker som må skiftes ut og vinduer, dører samt ildsted må repareres. Trær/Vegetasjon som hogges er tenkt å brukes som brensel på hyttene.

I forbindelse med tiltakene søkes det om å benytte elgtrekker for å frakte inn materialer. Spålsætra ligger ca. 250 m innenfor grensen til naturreservatet, så det meste av transporten vil skje utenfor vernegrensene.

Fylkesmannens vurdering

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Spålen – Katnosa naturreservat og natur-mangfoldloven. Formålet med vern av reservatet er å bevare et forholdsvis urørt naturområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har særlig betydning for biologisk mangfold og er egenartet fordi det er et av de få gjenværende større skogområdene sentralt på Østlandet uten store tekniske inngrep. Området har særskilt naturvitenskapelig verdi ved at det har et stort mangfold av vegetasjons-typer med forekomst av flere sjeldne og truede arter av sopp, lav og moser.

Telefon sentralbord: 32 26 66 00
fax: 32 26 66 56
E-post: fmbuPost@fylkesmannen.no
Postadresse: Postboks 1604, 3007 Drammen
Besøksadresse: Statens Hus, Grønland 32, Drammen
Internett: www.fmbu.no
Organisasjonsnr.: 946 473 111

Vedlikehold av bygninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet er generelt tillatt, jf. § 4 pkt. f. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av bygninger, jf. § 7 pkt. n.

Det er forbudt å skade eller ødelegge vegetasjon i Spålen-Katnosa naturreservat, herunder døde busker og trær jf. § 3 pkt. a. Fylkesmannen kan etter søknad gi tillatelse til hogst og rydding av vegetasjon rundt eksisterende hytter jf. § 7 pkt. k, samt gi dispensasjon etter søknad til hogst av ved til bruk på eksisterende hytter i området jf. § 7 pkt. j.

Fylkesmannen skal legge naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 8 – 12), jf. § 7, til grunn i vurderingen.

Det framgår av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. I høringsutkastet til verneforslag for områdene i Marka fra 1989 står det at verneverdiene i Spålen – Katnosa er knyttet til granskog-dominerte representative montane barskogområder med sjeldne lavarter og stort mangfold av plantearter og vegetasjonstyper. Området er lite berørt av tekniske inngrep og er rikt på kulturminner. I Artskart fra artsdatabanken er det ikke registrert sårbare eller sjeldne arter i nærheten av Spålsætra og heller ikke i nærheten kjøretraseen innenfor vernegrensa. Ved Spålsberget, vest for kjøretraseen er det registrert en svært viktig naturtype; gammel barskog.
Motorisert transport med elgtrekker vil foregå utenfor sårbar hekkeperiode for fugler og vil kun føre til forbigående forstyrrelser på fugle- og dyrelivet i området. Vi anser ikke at det er fare for trua arter eller den viktige naturtypen blir berørt av transporten.
Trær i og rundt Spålsetra har vokst opp etter at seterdriften opphørte rundt 1920 og defineres dermed ikke som gamle trær. Hogst i og rundt vollen bidrar til å bevare et gammelt kulturlandskap. Området på Spålsetra blir beitet av sau gjennom sommeren.
Vi mener at kravet til kunnskapsgrunnlaget i § 8 i naturmangfoldloven er oppfylt i denne saken, og vi vil derfor legge liten vekt på føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven.

I Spålen – Katnosa naturreservat er det et nettverk av gamle ferdsels- og drifteveier, noen koier og setre og gamle fløtningsanlegg. Området er mye brukt til friluftsliv, og det er en del merkede stier og skiløyper i reservatet. Alt er enkelt tilrettelagt. Det er noe slitasje og forsøpling som følge av ferdsel, spesielt ved leirplasser rundt vannene. Fylkesmannen kjenner ikke til at det foreligger planer om større aktivitet innenfor verneområdet i framtiden. Fylkesmannen ser behovet for å felle trær som står nært inntil seterbyggene og behovet for å rydde trær/vegetasjon i randsonene på Spålsetra for å hindre gjengroing og åpne opp kulturlandskapet på setervollen. Samtidig er det viktig at verneverdiene i naturreservatet ikke forringes. Fylkesmannen vurderer det dit at en begrenset hogst/skjøtsel av kantsoner og hogst av trær som vokser helt inntil bygningene på setra ikke vil føre til en vesentlig belastning på verneverdiene jf. § 10 i naturmangfoldloven. Av hensyn til dyre- og fuglelivet samt andre brukere i området er det viktig at motorferdselen avgrenses til det som er nødvendig.

I utgangspunktet bør transport av materialer skje på frossen mark for å beskytte mot skader på underlaget. For å transportere inn store stokker til lafting på setra vurderes likevel elgtrekker som et skånsomt alternativ. For å minimere potensialet for sporskader er det ønskelig at motorisert transport med elgtrekker gjennomføres når terrenget er tørt. Vi vil sette føringer for tiltakene gjennom vilkår i tillatelsen og vil derfor legge mindre vekt på prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver, jf. § 11 i naturmangfoldloven.

Det følger av naturmangfoldloven § 12 at det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet. I utgangspunktet betyr dette minst mulig motorferdsel inne i reservatet. Ved å sette vilkår om at kjøreruta skal følge eksisterende traktorveg og sti så langt det lar seg gjøre, unngår man å belaste urørte områder. Løvenskiold har valgt en rute som har kort strekning innenfor naturreservatet, og det er kun ca. 250 meter av traseen ligger innenfor vernegrensa. Vi mener derfor at tiltaket er i samsvar med prinsippet i naturmangfoldloven § 12 og vi har lagt vekt på dette i vurderingen av søknaden.

Fylkesmannens konklusjon

Spålen – Katnosa naturreservat har i hovedsak verdi som et stort, sammenhengende barskogområde med tilhørende landskapselementer, og er forholdsvis urørt av tekniske inngrep. Vedlikehold av bygninger som ikke fører til fasadeendringer er ikke søknadspliktig etter verneforskriften. Etter verneforskriften kan Fylkesmannen gi tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med vedlikeholdsarbeid på bygninger jf. § 7 pkt. n og tillatelse til hogst/rydding av vegetasjon rundt eksisterende hytter jf. § 7 pkt. k.

Det er positivt at tiltakshaver ønsker å vedlikeholde seterbygningene og motvirke gjengroing på vollen slik at kulturlandskapet kan bevares. Hogsten vil ikke foregå i gammelskog, men i og rundt setervollen hvor det er ønskelig at vegetasjonen blir holdt nede. Med grunnlag i vurderingene ovenfor gir vi tillatelse til omsøkt rydding av vegetasjon og hogst samt transport i forbindelse med vedlikehold på bygningene på setra. Fylkesmannen gir tillatelse til omsøkte tiltak på visse vilkår.

Vedtak

Fylkesmannen i Buskerud gir Løvenskiold Vækerø COL ved Torstein Fjeld tillatelse til å benytte elgtrekker i forbindelse med transport av materialer i forbindelse med vedlikehold av Spålsetra i Spålen – Katnosa naturreservat. I tillegg gis det tillatelse til å hogge trær som vokser nært inntil seterbygningene på setervollen samt tillatelse til rydding av trær/vegetasjon i randsonen rundt setra.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om vern av Spålen – Katnosa naturreservat, § 7 punkt k og punkt n og gjelder for 2017.

Vilkår for tillatelsen:

- Transport skal skje på eksisterende traktorveg/sti og transport skal fortrinnsvis foregå på tørt barmarksføre.
- Antall turer med elgtrekker skal begrenses til det som er nødvendig for å frakte inn tømmerstokker/materiell.
- Denne tillatelsen og kjøreskjema skal alltid være med under transporten, og skal vises til oppsynet når dette kreves.
- Trær/vegetasjon skal kappes og brukes som brensel på hytta som beskrevet i søknad av 30.06.2017.
- Rydding av trær/vegetasjon i randsonen utenfor vollen kan først skje etter befaring for nærmere avklaring og merking.
- Fylkesmannen kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen hvis lov eller forskrift endres, eller vilkår i kjøretillatelsen ikke overholdes.

Denne tillatelsen er gitt i henhold til verneforskriften. Andre nødvendige tillatelser fra grunneier og kommunen etter motorferdselloven må foreligge før kjøringen kan finne sted.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jamfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra www.fmbu.no – Miljø og klima – Klageskjema.

Med hilsen

Even Knutsen
seniorrådgiver

Linn Myrvold

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift. Dokumentet blir bare sendt elektronisk.